

DIDAKTICKÝ TEST

Počet úloh: 30

Maximální bodové hodnocení: 50 bodů

Povolené pomůcky: psací potřeby

Jméno a příjmení

1 Základní informace k zadání zkoušky

- **Časový limit** pro řešení didaktického testu **je uveden na záznamovém archu.**
- U každé úlohy je uveden maximální počet bodů.
- Za neuvedené řešení úlohy či za nesprávné řešení úlohy jako celku **se neodělují záporné body.**
- **Odpovědi píšete do záznamového archu.**
- Poznámky si můžete dělat do testového sešitu, nebudou však předmětem hodnocení.
- **Nejednoznačný nebo nečitelný zápis odpovědi bude považován za chybné řešení.**

2 Pravidla správného zápisu odpovědí

- Odpovědi zaznamenávejte **modře nebo černě** píšící propisovací tužkou, která píše **dostatečně silně a nepřerušovaně.**
- **Hodnoceny budou pouze odpovědi uvedené v záznamovém archu.**

2.1 Pokyny k uzavřeným úlohám

- U všech úloh/podúloh **je právě jedna odpověď správná.**
- Odpověď na úlohu/podúlohu zřetelně zakřížkujte v příslušném bílém poli záznamového archu, a to přesně z rohu do rohu dle obrázku.

A B C D
4

- Pokud budete chtít následně zvolit jinou odpověď, pečlivě zabarvete původně zakřížkované pole a zvolenou odpověď vyznačte křížkem do nového pole.

A B C D
4

- Jakýkoli jiný způsob záznamu odpovědí a jejich oprav bude považován za nesprávnou odpověď.

2.2 Pokyny k otevřeným úlohám

- Odpovědi **píšete čitelně** do vyznačených bílých polí.

16

- Povoleno je psací i tiskací písmo a číslice.
- Při psaní odpovědí rozlišujte **velká a malá písmena.**
- Pokud budete chtít následně zvolit jinou odpověď, původní odpověď přeškrtněte a novou odpověď запиšte do stejného pole. Vaše odpověď nesmí přesáhnout hranice vyznačeného pole.
- Za chybu se považuje jak jakákoli nesprávná, tak chybějící správná dílčí odpověď. Maximální dosažitelné bodové hodnocení za úlohu se sníží o započítané chyby.

TESTOVÝ SEŠIT NEOTVÍREJTE, POČKEJTE NA POKYN!

1 Která z následujících vět je zapsána pravopisně správně?

- A) Zapomětlivost a roztržitost našeho dědy nám způsobili nejedno překvapení.
- B) Zapomětlivost a roztržitost našeho dědy nám způsobily nejedno překvapení.
- C) Zapomnětlivost a roztržitost našeho dědy nám způsobili nejedno překvapení.
- D) **Zapomnětlivost a roztržitost našeho dědy nám způsobily nejedno překvapení.**

VÝCHOZÍ TEXTY K ÚLOHÁM 2–5

TEXT 1

(1) Jarmilo, ach běda, kde je Hynek,
usnul nad kyticí konvalinek.
Já jsem také sníval ve svém dětství,
chtěl jsem se dát tehdy na letectví:
nad zábradlím rozviklaných schůdků
propadal jsem tesknici a smutku,
bezradný ve věčném nepokoji
hledíval jsem za **bílými stroji**.
Štítil jsem se orosené plísně
v oknech domků vzhlížejících přísně,
rozhledna však, rozkročena k jaru,
jako kdyby hrála na kytaru,
slyšela můj pláč a moje vzdechy,
když jsem míjel postříbřené střechy.

Vysvětlivka: *Loreta* – pražská kaple

(2) Těžko nevzpomínat bez zármutku
města dětských lásek, naivních smutků,
žil jsem s jeho světly, s jeho květy,
lampář zhasil světla u Lorety.
A já prchal po kamenném svahu,
ztráceje chvílemi rovnováhu;
svatý, jehož socha stála na úbočí,
neviděl mě, měl zavřené oči.

(J. Seifert, *Rozhledna na Petříně*, upraveno)

TEXT 2

V poezii se setkáváme s tím, že něco, co je v běžném životě neživé, je **personifikováno** (personifikace = zosobnění). Např. ve větě *Slunce se na mě smálo* nebo v souvětí *Připadalo mi, že mě slunce hladí po tváři* je personifikováno slunce.

1 bod

2 Které z následujících tvrzení odpovídá TEXTU 1?

- A) V textu je popisován konec první dětské lásky.
- B) **V textu je zmíněna socha nejmenovaného světce.**
- C) V textu je zmíněna kytice, kterou Hynek věnoval Jarmile.
- D) V textu je popisován smutek muže, který zhasíná lampy u Lorety.

1 bod

3 Které z následujících tvrzení o první části TEXTU 1 je pravdivé?

(Úlohu řešte na základě informací uvedených v TEXTU 2.)

- A) V této části textu je personifikována plíseň.
- B) V této části textu jsou personifikovány střechy.
- C) **V této části textu je personifikována rozhledna.**
- D) V této části textu jsou personifikovány schůdky.

4 **Tvrzení č. 1:** Slovní spojení *bílé stroje* v TEXTU 1 použil Hynek.

Tvrzení č. 2: Slovní spojení *bílé stroje* v TEXTU 1 nejspíše označuje letadla.

Odovídá alespoň některé z výše uvedených tvrzení TEXTU 1?

(Posuzované slovní spojení je v TEXTU 1 vyznačeno tučně.)

- A) ne, žádné z těchto tvrzení
- B) ano, každé z těchto tvrzení
- C) ano, avšak pouze tvrzení č. 1
- D) **ano, avšak pouze tvrzení č. 2**

1 bod

5 **Které z následujících tvrzení o slovesném tvaru podtrženém v TEXTU 1 je pravdivé?**

- A) Tvar *ztrácej* v textu vyjadřuje děj následující po jiném ději – dotyčný prchal a chvíli poté začal ztrácet rovnováhu.
- B) Tvar *ztrácej* v textu vyjadřuje děj následující po jiném ději – dotyčný zhasil světla a chvíli poté začal ztrácet rovnováhu.
- C) **Tvar *ztrácej* v textu vyjadřuje děj současně probíhající s jiným dějem – dotyčný prchal a zároveň občas ztrácel rovnováhu.**
- D) Tvar *ztrácej* v textu vyjadřuje děj současně probíhající s jiným dějem – dotyčný zhasil světla a zároveň občas ztrácel rovnováhu.

max. 3 body

6 **Přiřadte k jednotlivým větám (6.1–6.3) odpovídající tvrzení (A–E).**

(Větné členy mohou být ve větách uvedeny v libovolném pořadí. Žádnou možnost z nabídky A–E nelze přiřadit víckrát než jednou.)

6.1 Někdo sestře poslal milostný dopis.	<u>A</u>
6.2 Učebnice angličtiny dostanou žáci později.	<u>E</u>
6.3 Příchozí ochotně podepsali prezenční listiny.	<u>D</u>

- A) Věta obsahuje podmět, přísudek, přívlastek shodný a dva předměty.
- B) Věta obsahuje podmět, přísudek, přívlastek neshodný a dva předměty.
- C) Věta obsahuje podmět, přísudek, dva přívlastky shodné a příslovečné určení.
- D) Věta obsahuje podmět, přísudek, přívlastek shodný, předmět a příslovečné určení.
- E) Věta obsahuje podmět, přísudek, přívlastek neshodný, předmět a příslovečné určení.

max. 2 body

7 **Ke každé z následujících podúloh (7.1 a 7.2) napište současné (tj. ne zastaralé) spisovné slovo, které odpovídá zadání a zároveň není vlastním jménem.**

7.1 Napište podstatné jméno, které je v 1. pádě čísla jednotného jednoslabičné, je příbuzné se slovem ŘÍKAT, skloňuje se podle vzoru KOST a neobsahuje předponu.

REC

7.2 Napište podstatné jméno, které je v 1. pádě čísla jednotného tříslabičné, je příbuzné se slovem ROVNAT, skloňuje se podle vzoru STAVENÍ a obsahuje předponu.

SROVNÁNÍ

VÝCHOZÍ TEXT K ÚLOHÁM 8–12

(1) Sidra a Tak kráčely muzeem rovnou ke kurátorčině pracovně. Když však došly na místo, čekalo je **nemilé** překvapení. Na obrazovce nad kanceláří blikala zpráva: *Šla jsem již domů. Vaše požadavky budou vyřízeny ve vedlejší kanceláři.* „Zatraceně!“ rozmrzele konstatovala Tak a **nesměle** zaklepala na sousední dveře. Vzápětí ovšem ztuhla. Ve dveřích stál totiž Aeluon.

(2) „Jsem kurátor Joje. Jak vám můžu pomoci?“ zeptal se jich a tváře se mu přitom zbarvily zvidavou hnědou.

Následně Tak udělala něco, co je pro rasu Aeluonů neobvyklé – odpověděla slovy místo barvami: „Omlouvám se, ale nedávno jsem mluvila s kurátorkou Thixis o svém výzkumu. Potřebuju povolení prozkoumat určité exponáty.“ Normálně by fakt, že příslušník Aeluonů promluví před někým z jiné rasy nahlas, byl považován za vstřícné gesto vůči cizinci, v tomto případě vůči Sidře. Ovšem to, že Tak zcela vynechala vizuální odpověď, vypadalo podivně, *****. Sidra ale věděla, že lhaní barvami je pro Aeluony opravdu **náročné**.

„**Jistě**, Thixis mě o tom informovala,“ přikývl kurátor, „předpokládám, že obě jste součástí výzkumného týmu. Nebylo vás ale původně víc?“

„Ostatním není dobře,“ zalhala Sidra a její dráhy přitom vděčně pomyslely na profesora Dega, s jehož pomocí zvládla vymazat svůj protokol upřímnosti. Vyděšená Tak se zatím soustředila na ovládání svých chromatoforů: nesměl ji prozradit ani náznak nervózní červené.

Joje se zadíval na Tak a poněkud netaktně podotkl: „Ani vy nevypadáte zcela zdravě.“

„Kolegyni otekl po koktejlu jazyk,“ zachraňovala situaci Sidra a umělé srdce jí bilo jako o závod, „musela si vzít léky a od té doby je trochu mimo.“

„No dobrá, nebudu vás už zdržovat,“ zakončil rozhovor kurátor, „dokumenty máte v pořádku, takže příslušné exponáty můžete prozkoumat.“ A zavřel dveře kanceláře.

„Sakra! Myslíš, že zjistil, že nejsme výzkumnice, ale chystáme se krást?“ zašeptala Tak.

Vysvětlivky: *kurátor* – správce sbírek, např. v muzeu; *chromatofor* – buňka obsahující barvivo

(B. Chambersová, *Dvě místa na slunci*, upraveno)

max. 2 body

8 Rozhodněte o každém z následujících tvrzení, zda jednoznačně vyplývá z výchozího textu (A), nebo ne (N).

	A	N
8.1 Thixis zanechala na dveřích Jojeho kanceláře vzkaz adresovaný Sidře a Tak.	☐	☒
8.2 Joje si všiml, že následkem požití léků se zdravotní stav Tak v průběhu setkání zhoršil.	☐	☒
8.3 Joje v závěru setkání odhalil, že mu Sidra a Tak lžou, a nabyl proto přesvědčení, že jsou zlodějky.	☐	☒
8.4 Sidra nesla s nelibostí, že kvůli vymazanému protokolu upřímnosti musí na Jojeho otázky odpovídat nepravdivě.	☐	☒

max. 2 body

9 Vypište z první části výchozího textu dvě zájmena.

Za chybu je považováno jak neuvedení hledaného zájmena, tak zapsání jakéhokoli slova, které neodpovídá zadání. **je, vaše**

1 bod

10 Kterou z následujících možností je nutné doplnit na vynechané místo (****) ve výchozím textu, aby dané souvětí bylo gramaticky správné a zároveň se v něm uplatnil stupňovací poměr?

- A) ne-li až nezdvořile x
- B) tudíž až nezdvořilé
- C) ne-li dost nezdvořilé
- D) tudíž dost nezdvořile

1 bod

11 Ve které z následujících možností je uvedena dvojice slov, jež nelze v kontextu výchozího textu považovat za antonyma?

(První slovo z každé dvojice pochází z výchozího textu a je v něm vyznačeno tučně.)

- A) nemilé – milé
- B) nesměle – směle
- C) náročné – nenáročné
- D) jistě – nejistě x

1 bod

12 **Tvrzení:** V druhé části výchozího textu prostřednictvím přímé řeči hovoří ●●●●●.

Kterou z následujících možností je nutné doplnit na vynechané místo (●●●●) ve výše uvedeném tvrzení, aby toto tvrzení bylo pravdivé?

- A) celkem tři příslušníci stejné rasy
- B) celkem čtyři příslušníci stejné rasy
- C) celkem tři postavy, z nichž dvě jsou příslušníci stejné rasy x
- D) celkem čtyři postavy, z nichž tři jsou příslušníci stejné rasy

max. 2 body

13 Rozhodněte o každém z následujících souvětí, zda je zapsáno pravopisně správně (A), nebo ne (N).

	A	N
13.1 Jakmile přibyl na stěnu první lištu, prohlásil, že je unavený a musí si trochu oddechnout.	☐	☒
13.2 Po dnešní dlouhé pěší túře rodiče rozhodli, že se zítra na vrchol hory necháme vyvézt lanovkou.	☒	☐
13.3 Milošovy vtipy tentokrát nerozesmály ani jeho přátele, kteří většinou uvítali každý jeho rozpustilý kousek.	☒	☐
13.4 Městští zastupitelé na podnět skupiny místních obyvatel schválili, že budovy v areálu staré zástavby budou modernizovány.	☒	☐

VÝCHOZÍ TEXT K ÚLOZE 14

Dítěti ***** být středem pozornosti může nástup do 1. třídy činit problémy. Během času ●●●● ve škole se však zpravidla naučí dát prostor i svým vrstevníkům.

max. 2 body

14

14.1 Napište náležitý spisovný tvar slova *zvyklý*, který patří na první vynechané místo (*****) ve výchozím textu. *zvyklému*

14.2 Napište náležitý spisovný tvar slova *prožitý*, který patří na druhé vynechané místo (●●●●) ve výchozím textu. *prožitého*

(Po doplnění náležitého tvaru musí být příslušný větný celek gramaticky správný.)

3 body

15 Seřadte jednotlivé části textu (A–F) tak, aby byla dodržena textová návaznost.

A) „Někoho z práce?“ vyzvídala má sestra Maeve. Sandy se na chvíli zamyslela: „To asi ne. Kde máš bráchu?“

B) Když otec přivedl Andreu do Holandské vily poprvé, naše hospodyně Sandy přišla k sestře do pokoje a oznámila: „Otec tu má návštěvu a rád by vás s ní seznámil.“

C) „Abych měl soukromí,“ odpověděl jsem, ačkoliv jsem ve svých osmi letech neměl ponětí, co to vlastně soukromí je. Líbilo se mi to slovo – a taky pocít, že když za sebou zatáhnu závěsy, ocitnu se ve vlastním malém světě.

D) Měl jsem vyzkoušeno, že v téhle pozici dohlédnu mezerou mezi sloupky zábradlí až do salonku. Viděl jsem, že před krbem stojí můj otec a hovoří s neznámou ženou. To mi zatím stačilo. Vrátil jsem se proto potichu do pokoje.

E) Host v přízemí byl ale každopádně záhada, která mě lákala. Táta neměl přátele, rozhodně ne takové, kteří by nás navštěvovali v sobotu večer. Vylezl jsem proto ze své skrýše u okna, opatrně jsem vyšel na chodbu a lehl si na koberec nad schody.

F) „U okna,“ prozradila Maeve. Sandy roztáhla závěsy, za nimiž se skrýval široký parapet upravený k sezení, a zeptala se mě: „Proč se tu schováváš?“

(A. Patchettová, *Holandská vila*, upraveno)

15.1   B

15.2   A

15.3   F

15.4   C

15.5   E

15.6   D

16 Vypište z každé z následujících vět (16.1 a 16.2) základní skladební dvojici.

(Základní skladební dvojice musí být zapsány pravopisně správně.)

16.1 Záván horského větru byl v tom mimořádně horkém odpoledni opravdu osvěžující.
závan byl osvěžující

16.2 Mohli by dnešní lidé vůbec žít bez moderní techniky a dalších vymožeností?
lidé by mohli žít (mohli by lidé žít)

VÝCHOZÍ TEXT K ÚLOZE 17

Papírového robota vyrobíme ze 6 krabic. Na plochy, které budou přilepené k sobě, použijeme oboustrannou lepicí pásku. Na hlavu robota z krychlové krabice nalepíme ruličku od toaletního papíru představující anténu. Když máme vybrané všechny krabice, stačí je slepit. Nahoru přilepíme hotovou hlavu. Poté na největší kvádrovou krabici, z níž bude tělo robota, přilepíme dvě podlouhlé krabice (nohy) a dvě úzké krabice (ruce).

1 bod

17 Která z následujících možností nejlépe vystihuje výchozí text?

- A) Tento popis pracovního postupu vykazuje nedostatky, například některé kroky na sebe logicky nenasazují.
- B) Jde o líčení (tj. subjektivně zabarvený popis) vykazující nedostatky, například některé kroky na sebe logicky nenasazují.
- C) Tento popis pracovního postupu vykazuje nedostatky: jednotlivé kroky na sebe sice logicky navazují, chybí však přesné rozměry krabic.
- D) Jde o líčení (tj. subjektivně zabarvený popis) vykazující nedostatky: jednotlivé kroky na sebe sice logicky navazují, chybí však přesné rozměry krabic.

VÝCHOZÍ TEXT K ÚLOZE 18

Minulý týden se davy lidí vydaly do pražských Holešovic, kde se konal již 27. ročník veletrhu Svět knihy. Tato čtyřdenní událost je nejvýznamějším svátkem literatury v České republice. Celé akci, na niž jako obvykle přijaly pozvání výrazné literární osobnosti, vévodily knižní novinky z Itálie.

V rámci autorských čtení se návštěvníci mohli seznámit s různými spisovateli. Jednou z letošních hvězd byla kanadská autorka napínavých detektivek. Její oddaní fanoušci ji nadšeně vítali. Knižní veletrh, s nímž je zpjatý bohatý doprovodný program, se však nezaměřuje jen na dospělé. Zajímavými aktivitami se organizátoři snaží dosáhnout toho, aby se stále nesnižovaly počty dětských čtenářů. Čtení přece pozitivně ovlivňuje jak představitost, tak šíří slovní zásoby.

Letošní veletrh návštěvníkům tradičně nabídl smysluplně strávený čas, další ročník přivítá velké i malé knihomoly na jaře příštího roku.

max. 4 body

18 Najděte ve výchozím textu čtyři slova, která jsou zapsána s pravopisnou chybou, a napište je pravopisně správně.

Podtržené výrazy jsou zapsány správně.

Ohebná slova zapište bezchybně ve stejném tvaru, ve kterém jsou užitá v textu. Za chybu je považováno jak neuvedení hledaného slova, tak zapsání jakéhokoli slova, které neodpovídá zadání.

nejvýznamnějším, spjatý, tradičně, knihomoly

VÝCHOZÍ TEXTY K ÚLOHÁM 19–23

TEXT 1

(1) Skotská krajina je poseta tajemnými stavbami s atypickou konstrukcí: jsou postaveny výhradně z plochých neopracovaných kamenů a bez použití malty. Tyto záhadné věže se nazývají brochy. Na některých se čas nepodepsal, z jiných zbyly jen ruiny.

Brochy, které se dochovaly celé, jsou vysoké zhruba 13 metrů a z dálky svým tvarem připomínají dětské bábovičky. Vnitřní průměr těchto brochů se u země pohybuje mezi 10 a 15 metry a směrem vzhůru se zmenšuje. Věže mají dvojité obvodové zdi: v mezeře mezi vnější a vnitřní zdí se zpravidla nacházely schody, jež vedly z nádvoří do vyšších pater.

Je prokázáno, že první brochy byly na území Skotska postaveny v 6. století př. n. l. O tom, kdo a za jakým účelem je postavil, však vědci vedou dlouhá léta diskuse. *****, zatím totiž nebyly všechny rozvaliny z dané oblasti prozkoumány.

(2) Pohled na mapu odhalí, že brochy často stojí na strategických místech, navíc bývají chráněny přírodními překážkami, např. strmými útesy. Mohly tedy plnit funkci obranných pevností. Tato hypotéza má ale háček – věže rozhodně nebyly nedobytné. Nepřítel by snadno kamennou stěnu zdolal, absence oken či ochozů na střeše totiž neumožňovala aktivní obranu.

(3) Vzhledem k uspořádání interiéru se tedy nabízí možnost, že brochy sloužily jako běžná obydlí (patrně pro vysoce postavené jedince), což by potvrzovaly i nalezené fragmenty keramiky. V jedné věži mohlo žít odhadem až dvacet lidí včetně služebnictva. Na nádvoří v přízemí byl zřejmě ustájen **dobytek**, v patrech se nacházely obytné prostory a skladiště potravin. Protože brochy neměly okna, jediným zdrojem světla byl oheň.

Brochy se z neznámých důvodů přestaly stavět kolem roku 100 n. l., obydlené však zůstaly ještě v následujících staletích. Ačkoli se zatím nepodařilo objasnit všechny záhady kamenných věží, jedno je jisté – jde o výjimečný architektonický počín.

(www.stoplusjednicka.cz; www.dotyk.cz, upraveno)

TEXT 2

Ve větě typu A lze zcela jednoznačně určit podmět, např. *Hádku vyvolal stres.*

Ve větě typu B nelze zcela jednoznačně určit podmět, např. *Spor vyvolal stres* (Vznikl spor kvůli stresu, nebo vznikl stres kvůli sporu?).

max. 2 body

19 Rozhodněte o každém z následujících tvrzení, zda jednoznačně vyplývá z TEXTU 1 (A), nebo ne (N).

	A	N
19.1 První broch byl na území Skotska postaven před více než 2 500 lety.	☒	☐
19.2 Vnitřní průměr dochovaného brochů je v nejvyšším místě této stavby menší než 15 metrů.	☒	☐
19.3 Všech dvacet členů komunity, která obývala broch, v tehdejší společnosti zastávalo vysoké funkce.	☐	☒
19.4 V mezeře mezi vnější a vnitřní obvodovou zdí brochů byly obvykle schody, po nichž bylo možné se dostat z nádvoří do vyšších pater.	☒	☐

1 bod

20 Která z následujících možností patří na vynechané místo (*****) v TEXTU 1?

- A) Známý dosud není ani přesný počet postavených věží
- B) Známá doposud není ani poloha žádné z postavených věží
- C) Známá doposud není ani přibližná podoba staveb zvaných broch
- D) Známý dosud není ani způsob opracovávání kamenů při stavbě brochů

1 bod

21 Které z následujících tvrzení o dvou větách podtržených v TEXTU 1 je pravdivé?

(Úlohu řešte na základě definic uvedených v TEXTU 2.)

- A) Obě tyto věty jsou typu A.
- B) Obě tyto věty jsou typu B.
- C) Věta z druhé části textu je typu A, věta ze třetí části textu je typu B.
- D) Věta z druhé části textu je typu B, věta ze třetí části textu je typu A.

1 bod

22 Které z následujících tvrzení odpovídá TEXTU 1?

- A) V textu je zmíněna hypotéza, že brochy bylo možné dobýt, její pravdivost je však následně zpochybněna.
- B) V textu je zmíněna hypotéza, že brochy mohly sloužit jako obranné pevnosti, její pravdivost je však následně zpochybněna.
- C) V textu je zmíněna hypotéza, že brochy nebylo možné dobýt, a její pravdivost je doložena konkrétními příklady, např. absencí oken.
- D) V textu je zmíněna hypotéza, že brochy mohly sloužit jako obranné pevnosti, a její pravdivost je doložena konkrétními příklady, např. absencí oken.

1 bod

23 Které z následujících tvrzení o slově *dobytek* tučně vyznačeném v TEXTU 1 je pravdivé?

- A) Toto slovo je vždy citově zabarvené, tedy jak v TEXTU 1, tak ve větě *Ten mladý právník je ale dobytek*.
- B) Toto slovo není nikdy citově zabarvené, tedy ani v TEXTU 1, ani ve větě *Ten mladý právník je ale dobytek*.
- C) Toto slovo není v TEXTU 1 citově zabarvené, ale ve větě *Ten mladý právník je ale dobytek* citově zabarvené je.
- D) Toto slovo je citově zabarvené v TEXTU 1, ale ve větě *Ten mladý právník je ale dobytek* citově zabarvené není.

VÝCHOZÍ TEXT K ÚLOZE 24

Jízda do práce a zpět Víťovi každý den zabrala dvě hodiny. Našel si proto nové místo ve firmě KZO, sídlící jen 15 minut od jeho domu. Záhy se však tato firma přestěhovala do jiného města. Když se Víťa sešel se sousedkou Terezou, postěžoval si jí: „Tomu se říká dostat se z bláta do louže. Teď každý den zase trávím dojížděním dvě hodiny!“

1 bod

24 Které z následujících tvrzení vystihuje situaci popsanou ve výchozím textu?

- A) Víťa popletl ustálené slovní spojení *dostat se z bláta pod okap*, jímž chtěl vyjádřit nespokojenost se svou situací.
- B) Víťa pomocí ustáleného slovního spojení vyjádřil nespokojenost s tím, že se jeho situace navzdory očekávání nezlepšila.
- C) Víťa popletl ustálené slovní spojení *dostat se z bláta pod okap*, jímž chtěl vyjádřit nespokojenost s neseriózním jednáním firmy KZO.
- D) Víťa pomocí ustáleného slovního spojení vyjádřil nespokojenost s tím, že firma KZO za své neseriózní jednání odmítá nést odpovědnost.

VÝCHOZÍ TEXT K ÚLOHÁM 25–28

(1) Ještě v polovině 19. století bylo hlavní úklidovou pomůckou koště. Na sklonku století se sice objevily první úklidové stroje poháněné motorem, příliš účinné však nebyly. Nečistoty totiž nenasávaly, ale jen odfoukávaly.

Za vynálezce vysavače je považován Hubert Booth. Výsledkem jeho experimentů bylo koňmi tažené zařízení o velikosti drožky, které sestrojil a roku 1901 si nechal patentovat. Boothův vysávací kočár zastavil před domem, pracovník firmy nastartoval spalovací motor zabudovaný ve stroji a poté pomocí dlouhé hadice vysál prach z domácnosti. I přes rámus při vysávání, na nějž si mnozí Londýňané stěžovali, byl o Boothovy úklidové služby zájem. Demonstrace jeho vysavače dokonce proběhla i před královskou rodinou.

(2) Dalším průkopníkem v dějinách moderního vysávání byl školník James Spangler. Coby astmatik se při úklidu neustále potýkal s problémy zapříčiněnými zvířeným prachem. Roku 1907 konečně objevil řešení: vynalezl první přenosný vysavač. Patent na tento převratný vynález o rok později prodal Williamu Hooverovi, zakladateli americké firmy vyrábějící domácí spotřebiče.

Za pár let pronikly přenosné vysavače i do Evropy, a to když se na trhu objevil na svou dobu obdivuhodně lehký model LUX 1, který vyrobila společnost Electrolux. Pro vysavač se rázem **vžil** název lux a od té doby se už nevysává, ale luxuje.

(www.idnes.cz; epochaplus.cz, upraveno)

max. 2 body

25 Rozhodněte o každém z následujících tvrzení, zda jednoznačně vyplývá z výchozího textu (A), nebo ne (N).

	A	N
25.1 Model LUX 1, výrobek společnosti Electrolux, byl uveden na trh v minulém století.	☒	☐
25.2 Během procesu vysávání Boothovo zařízení fungovalo výhradně na koňský pohon.	☐	☒
25.3 Patent na Spanglerův přenosný vysavač koupil v roce 1908 zakladatel jedné americké firmy.	☒	☐
25.4 Velká hlučnost Boothova vysávacího zařízení vyvolala demonstraci nespokojených občanů Londýna.	☐	☒

max. 3 body

26 Vypište z druhé části výchozího textu tři podstatná jména, která jsou v textu užita v 6. pádě.

Za chybu je považováno jak neuvedení hledaného podstatného jména, tak zapsání jakéhokoli slova, které neodpovídá zadání.

dějinách, úklidu, trhu

1 bod

27 Které z následujících tvrzení o slovese tučně vyznačeném ve výchozím textu je pravdivé?

- A) Sloveso **vžil se** má v textu význam *soužitím se přizpůsobil*, a pokud ho nahradíme slovesem *ujal se*, význam textu zůstane zachován.
- B) **x** Sloveso **vžil se** má v textu význam *stal se obvyklým*, a pokud ho nahradíme slovesem *ujal se*, význam textu zůstane zachován.
- C) Sloveso **vžil se** má v textu význam *soužitím se přizpůsobil*, a pokud ho nahradíme slovesem *vcítil se*, význam textu zůstane zachován.
- D) Sloveso **vžil se** má v textu význam *stal se obvyklým*, a pokud ho nahradíme slovesem *vcítil se*, význam textu zůstane zachován.

28 Které z následujících tvrzení o zájmenu podtrženém ve výchozím textu je pravdivé?

- A) Toto zájmeno je v textu užito v množném čísle a odkazuje ke slovu *drožky*.
- B) Toto zájmeno je v textu užito v množném čísle a odkazuje ke slovu *zařízení*.
- C) Toto zájmeno je v textu užito v jednotném čísle a odkazuje ke slovu *drožky*.
- D) Toto zájmeno je v textu užito v jednotném čísle a odkazuje ke slovu *zařízení*.

VÝCHOZÍ TEXT K ÚLOZE 29

Kryštof nakonec musel prodat, navíc dost pod cenou, zlatou medaili z mistrovství světa.

1 bod

29 Které z následujících tvrzení je pravdivé?

- A) Výchozí text je zapsán pravopisně správně.
- B) Výchozí text obsahuje pravopisnou chybu: místo *nakonec* má být *na konec*.
- C) Výchozí text obsahuje pravopisnou chybu: místo *cenou* má být *cenou*.
- D) Výchozí text obsahuje pravopisnou chybu: místo *medaili* má být *medaily*.

max. 4 body

30 Přiřadte k jednotlivým tvrzením (30.1–30.4) odpovídající souvětí (A–F).

(Spisovnost/nespisovnost posuzujte z hlediska současné češtiny. Žádnou možnost z nabídky A–F nelze přiřadit víckrát než jednou.)

30.1 Oba podtržené tvary jsou v daném souvětí nespisovné, první podtržený tvar však může být v jiném kontextu spisovný.	<u>A</u>
30.2 Oba podtržené tvary jsou v daném souvětí nespisovné, druhý podtržený tvar však může být v jiném kontextu spisovný.	<u>D</u>
30.3 První podtržený tvar je spisovný, druhý podtržený tvar je v daném souvětí nespisovný, avšak v jiném kontextu může být spisovný.	<u>E</u>
30.4 Druhý podtržený tvar je spisovný, první podtržený tvar je v daném souvětí nespisovný, avšak v jiném kontextu může být spisovný.	<u>C</u>
-
- A) Musíte ty auta přeparkovat, právě totiž začli čistit ulici.
  - B) S chutí bych ti vypla počítač, kdybys nemusel dělat referát.
  - C) Pivní tácky pod nohama židle zajistily, že se už tak neviklala.
  - D) Nájemní smlouvu si radši vytisk dvakrát, aby neměl žádný potíže.
  - E) Zeptal se kamaráda ze školy, jaké pravidla platí pro běžecké závody.
  - F) Poděkování patří záchranářům, kteří pomohli oboum zraněným mužům.

ZKONTROLUJTE, ZDA JSTE DO ZÁZNAMOVÉHO ARCHU UVEDL/A VŠECHNY ODPOVĚDI.